

Ezen a kis sarkon túlnézve, mi van még képzeletbeli normál méretű újrahasznos ökokertünkben?

Egy óriási **ciszterna** mindenképpen található itt, mely nem hagyja veszni a tetőn és a burkolat felületen összegyűlő esővizet és a talajvizet sem – háztartási és öntözésre egyaránt használjuk vizét.

Egy biológiai **úszótó**, melyben a tisztítást növények és ásványi anyag végzik, a vízforgatást napkollektoros szivattyúk biztosítják és ami vegyszer nélkül is alkalmas úszkálásra és fürdésre is. Ciszterna helyett is használható, ha megfelelően nagyra méretezett. Ha hagyományos úszómedencénk van, azt sürgősen átalakítjuk vegyszermentes SÓS Technológiás tisztításúra.

A **burkolataink** vagy újrahasznosított anyagokból származnak, vagy ellenőrzött forrásból (pl. fa: újratelepítéskötelezett gazdálkodásból) és vízáteresztőek.

Komposztáló nélkül nincs ökokert. Itt a hulladék (kezdőknel elsősorban növényi) hasznosodik újra – tápanyaggá alakul át (nehogy már bezsákoljuk a lenyírt fűvet és önként elvesszük a kertünkben termelt biomasszát!)

A **szennyvizet** mindenképpen helyben kezelni: a nádgyökeres és a baktériumos tisztítás eredményeként tápanyagban dús de tiszta vizet kapunk, ideális egy kis kerti tó kialakításához és öntözéshez. Jól jöhet itt egy FlowForm is (aki nem hallott róla, hívhat minket bátran).

A kötelező **kerti világítást** vagy energiatakarékos izzókkal, vagy LED-ekkel (legalacsonyabb energia felvétel) oldanánk meg és mindenképpen szerep jutna itt a Nap energiájának is.

A **ház, épület** építéskor szétrombolt természetet az innen kivett növények visszaültetésével, telepítésével is egyensúlyoznánk. A házunk, épületünk energia gazdálkodását a déli nyílászárók elé ültetett lombhullató fákkal javítanánk.

Gazdasági növényeket feltétlenül dísnövényként is telepítenénk: parasztfajta gyümölcsfák, gyógynövények, fűszer és zöldségnövények, egy kis csemege kukorica, néhány napraforgó nem csak friss bio étkül szolgál, de esztétikailag is csodaszépen bekomponálható kertünk összképébe.

És végül egy fontos gondolatmindenkinek, aki épített házban él, dolgozik, vásárolni jár, úton közlekedik, autót és háztartási eszközt használ:

A KERT ÉS TÁJÉPÍTÉS NEM ÚRI HUNCUTSÁG, NAGYÚRI PASSZIÓ VAGY PUSZTA ESZTÉTIKA. A KERTÉPÍTÉS KÖTELEZŐ FELADATA, HOGY A TERMÉSZETTŐL A FÖLDTŐL NE CSAK ELVEGYÜNK, HANEM VISSZA IS ADJUNK VALAMISKÉNT. HOGY GYEREKEINKNEK IS MARADJON MEG VALAMI ABBÓL AMIT MI MAGÁTÓL ÉRTETŐDŐNEK HISZÜNK MAGUNK KÖRÜL.

Ha kertünk egy részét ilyen szellemben alakítjuk ki, már nagyot tettünk Földünk megőrzéséért és hihetetlen, de mi is jobban érezzük magunkat egy ilyen kertben. Mi mindenesetre ilyen kerteket szeretünk a legjobban tervezni és építeni!

kertépítés – szívvvel lélekkel

Az Újrahasznos Ökokert kialakításában a csemete-KERTMŰHELY® segítségére voltak:

Szabóné Lázár Bözsi – aquarell

Maróti Díszfaiskola, Tóalmás – Marótiné Ani – fás szárú növények
06/30 257-7185, www.marotidiszfaiskola@monor.net.hu

Tapéta Téka Belsőépítészeti Üzlet Ökosarok, Gödöllő – Rausch Laci Apu – madárodúk
06/20 444-6697, www.tapeta-teka@invtel.hu

Suni Kft., Budapest – Feketéné Juli – víztechnika és újrahasznos szegély
06/20 479-9497, www.sunikft.hu

DL Recycling Kft., Gödöllő – Lesták Imre – gally és tuskómulcs
06/20 936-7314, www.favago.hu

Hegede Élőkertészet, Helvécia – Hegedéné Zsuzsa – élő növények
06/20 326-1844, www.hegede.hu

Brinkus Design, Budapest – Brinkus Kata textilművész – díszpárnák
06/30 297-5156, www.brinkusdesign.com

ÚJRAHASZNOS ÖKOKERT

– egy képzeletbeli nagy kert kicsiny szeglete

No de:

Mi az hogy Újrahasznos? Azt a fogalmat, hogy „szemét”, az ember csak azért találta ki mert lusta. Ha tornáztatná kicsit az elméjét, rögtön látná, hogy ami innen nézve szemét az máshonnan nézve komoly érték – ez az újrahasznosítás művészete

Mi az hogy Ökokert? Nem nagy dolog, csak annyi, hogy a természettel, Föld anyánkkal együtt élő és nem ellene dolgozó zöld területről van szó

És akkor mi az hogy Újrahasznos Ökokert? Olyan természettel együttműködő kertecske, mely a talaj és terepmunkák minimalizálásával, átgondolt növényhasználatával és az épített elemek tekintetében szemétként való létesítésével, Földünknek visszaadunk egy kicsit abból a sok mindenből amit gondolkodás nélkül elvesszünk tőle. Mindezt teszi úgy, hogy mi, benne élők is jól érezzük itt magunkat, szemünk és minden más érzékszervünk is gyönyörködik a kertész és a Természet közös művében.

Kertrészlet tervezői:

Somorjai-Tamássy Zsolt
tulajdonos-kertépítész, csemete-KERTMŰHELY®

Fehér Anita
tájépítész hallgató, Corvinus Egyetem

Solti Gabriella
okleveles tájépítésmérnök,
csemete-KERTMŰHELY®

Kertrészlet építője:

csemete-KERTMŰHELY®
2100 Gödöllő, Radnóti Miklós utca 2.

Szabó Berbécs Péter – okleveles kertészmérnök,
építésvezető és a csapat: **Varga Pista bá**
meg **Falusi Károly** ezermesterek, **Morvai Líli Zoli**
és **Kmetty Bendzsi** vízörültek és végül
Somorjai-Tamássy Zsolt, a belekörtárázó főnök

Épített Újrahasznos Ökoelemek

Talpfá

A vasútépítés vélt szemete, igen veszélyes hulladék a benne lévő telítő-tartósító anyagok miatt, ami elégetve azonnal szennyezi a levegőt - és igen értékes építőanyag, mert a telítő tartósító anyagok így nem jutnak a levegőbe, a fában maradvány viszont jó néhány évtizedig óvják a korhadástól. No és valljuk be, látványnak sem utolsó.

Csobogó

Mára letűnt cukoriparunk egyik gépének perselye, fura alakja és komoly súlya, specielis anyaga (MoAcél, nem rozsdásodik) különösen komoly szemétté avatja - fejre állítva, megfenekelve némi avítás rozsdás csővel és energiatakarékos szivattyúcskával kiegészítve ki ne látná meg benne az egykori Tündérek Kútjának örökösét?

Pad

Bővül az utcafronti épület a kerítés ezért rövidül. Mit kezdünk a kerítésmező egykori műkö fedlapjával? Összetörni nemigen lehet, elvitetni drága. Csak nem pad a formája?

Szörtburkolat

Felbontott betonutak-taraszok járdák: igazi szemét. Konténert ide, aztán irány a szeméttelep. - Ja hogy meg lehet darálni, leszórni és jól is néz ki? Meg az esővizet is beengedi a talajba? De jó hogy nem dobtuk ki!

Szegély

No ez bolti anyag, egykori műanyagládából és kábelek műanyag borításából préselték. Csak lehet ezt a fránya műanyagot is többször hasznosítani!

Gally és tuskó darálék

Vihar tépte félig vagy teljesen kidőlt, veszélyesen elöregedett fák nincs még itt hasznatlanság ideje és tüzre sem kell mindjárt menni - ledarálva a legjobb mulcs lesz belőle. Óvja a talajt és növényeket csakúgy mint fenyőkéreg társai, de gyanta híján gyorsabban bomlik így még „eteti” is a tápanyagból és szerkezeti anyagokból kifogyó földet.

Madár-odúk

Egy belsőépítészeti üzlet mindig tele van jó sok laminált lap hulladékkal - ezt a szeméttel is el kell vitetni, hacsak nem a madarak kedvelője a tulajdonos, mint Laci barátom. Alig várja, hogy jóféle lehulló anyagokból cinege, fakusz, csuszka és ki tudja még hányféle odút gyártson. Az ilyen odúk hamar megtelnek, ahol pedig fiókákkal telt odúk vannak nem igazán kell rovarirtószerekkel bíbelődni a kertben: madár barátaink rendezik a kert káros rovarállományát.

Párnák

Mea culpa: Brinkus Kata textilművész nő párnái nem éppen szeméttől készültek, de természetes megújuló forrásból származnak: birkagyapjából iparművészkedte őket. Hogy az egyébként kültéri használatot nem igen kedvelő anyag jól érezze magát kinti padon is, kapott egy kis nanotechnológias kezelést. Ugye szép?

Élő növények

Körös

Fraxinus excelsior
„Oszlopos”

Nagyon sok hazai társulás tagja körös barátunk, ezért aztán jól beköti kertünket a nagyobb tájba és életet visz bele. A szélsőséges csapadékviszonyoktól sem jön zavarba.

Tiszafa

Taxus baccata

Az alapfaj kedves ismerősünk, sokat bíró honos növény. Piros terméshúsa kellemes madárcsemege, bár minden más része igen mérgező. Az ősi idők legendás mágusai is tiszafaligetekben éltek.

Cserszömörce

Cotynus coggyria

Kemény kis legény, nem jön zavarba némi sziklától, tápanyag és vízhiánytól sem. Hazai társulásokban gyakran megtaláljuk. Őszi lombszínre elképesztően szép tud lenni.

Bangita

Viburnum opulus

Szintén keménykötésű ez a honos cserje barátunk. Tavasz szép virágzásával, nyárvégi-őszi piros-feketéslila bogókkal (madarak is jó szívvel szólnak róla) és csodálatos őszi levélszínnel kedveskedik.

Lilabogyó

CalliCARPA bodinieri

Neve mindent elárul erről a kis ázsiai cimboránkról

Nyári orgona

Buddleia x davidii

Közismert kínai alapfajból nemesített a pillangók és méhek nyárvégi-őszi kedvence - illata is említésre méltó.

Hortenziák

Hydrangea

A sok keménykötésű rideg tartást is bíró ökoharcos között egy rózsaszín gyenge leányka is helyet kapott. Virágai magukért beszélnek.

Füvek

Az őszi rét alapjai a fűvek, Föld Anya Hajszájai, melyek lágyan ringatózva kiszőkülve visznek minket közelebb a téli álom útjára. Köztük a Pompás Varjúháj (Sedum) tövei és az Őszirózsák (Aster) lilás foltjai nem hagyják, hogy színtelen legyen a mező. A bőrlével (Bergenia cordifolia) örökzöldje smaragdosan világít, a csobogó körhullámainak a kavicsba ültetett apró örökzöld, a Borsos Varjúháj (Sedum acre) vonalai ismétlik. A pad árnyékából néhány elkésett édesgyökerű páfrány kandikál elő.

Kertépítés szívet, lélekkel

www.kertmuhely.hu • info@ccsemete-kertmuhely.hu
fax: 06/28 423-770

Hortus Hungaricus
és Dísnövény 2006
díjazott